

Indsatser 2018

30/1 2018

Kolding

Præsentation af aktører i landbrugssystemet

- SEGES
  - Christina Edstrand, landmand
  - Lone Højgaard Borg, ergoterapeut
  - Marianne Norup, fysioterapeut
  - Helle Birk Domino, biolog
- DLBR
  - ~16 lokale Arbejdsmiljøkonsulenter
  - Formænd mere på banen – ind i indsatsområder
- L&F
  - Arbejdsmiljørådet
  - Regeludvalg (fx teleskoplæssere)
  - Folkevalgt involveret i JAU (jordbrugets arbejdsmiljøudvalg)
  - L & F's arbejdsmiljøudvalg
Fokus til toppen, fælles aktiviteter
  - L & F's arbejdsmiljøpolitik (2017)
Brug for et værdigrundlag

Ud at møde landmændene hvor de er

Glade stiletter i landbruget

- Kvinderne kan bruges som indgangsvinkel til landmanden

Videbækhallen 19/2, kl. 19-22

Erfagrupper i landbruget

- Gårdråd landmænd

Arbejdsmiljørepræsentanter (skaber gruppe efter kurser)

Kære landmand,
vi tænker meget
på dig...

Ulykker og "næsten-ulykker" i landbruget hører desværre med til det gode travle liv på gårdene og det bekymrer De Glade Stiletter, at deres kære landmænd ikke altid er forsigtige nok. Bekymringen er relevant, det bevidner statistikken over registrerede ulykker. De andre - "næsten-ulykkerne" - kender Stiletterne fra hverdagen. Begge dele vil vi gerne undgå. Men det kræver en indsats fra dig.

Foredrag
d. 19. februar
2018

Ud at møde landmændene, hvor de er

- Vi skal være endnu nemmere at møde
  - Kvæg-, plante-, svinekongres, grovfoderekskursionen, græsland
  - <https://www.facebook.com/agrisafety/videos/1945650465649534/>

Agri Safety

Offentliggjort af Marianne Norup [?] · 19. juni 2017 ·

Godt 3 min. med FRISKE LANDMÆND på årets Grovfoderekskursion. Mange timer i traktoren kan give stive led og ømme muskler. Men se her, hvor nemt man kommer i gang. Der bliver grinet og strukket, og det hele for at vi kan vænne os til at se, at også traktorchauffører laver elastikøvelser i deres pauser!

m Synes godt om for side

Kom op og hyg dig i vores
ARBEJDSMILJØLOUNGE

Mød os her på
"Forebyggelsestrappen"
i hver kaffepause og frokostpause

Agri Safety har tilføjet 3 nye billeder.

Offentliggjort af Christina Edstrand [?] · 24. oktober 2017 ·

Så er vi klar på Svinekongressen. Kom og mød os på forebyggelsestrappen og i vores hyggelige arbejdsmiljølounge. Her kan vi byde på viden og hygge.

Temaaftener på landbocentrene

Du har kun ét liv!

LHN sætter fokus på sikkerheden på din bedrift
for dig og dine ansatte

torsdag den 23. november 2017 kl. 19.00 hos LHN,
Industriparken 1, 6360 Tinglev

Virker rigtig godt
med deltagelse af
både AT og SEGES!

AgriSafety

Offentliggjort af Marianne Norup [?] · 6. oktober 2017 · 🌐

Du har kun ét liv! - temaaften i Sønderjylland hos LHN i Tinglev, torsdag d. 23. november kl. 19-21.30. Der er disket op med kom-i-gang tips, og gode råd til mødet med Arbejdstilsynet og et kig på et stort udvalg af værnemidler og hjælp til et sikkert arbejdsliv.

Du har kun ét liv!

Hos LHN vil vi gerne medvirke til et styrket fokus på sikkerheden i landbruget ude på den enkelte bedrift. Vi har derfor, i samarbejde med SEGES' arbejdsmiljøteam, sammensat et program, som kan give dig og dine ansatte inspiration og værktøjer til at sikre en sikker arbejdsplads og en sikker arbejds...

LHN.DK

Topdanmark Arbejdsliv

- 34 besøg i 2017
- Allerede planlagt de første 14 besøg fra forulykkede i 2017
- Løbende henvendelser fra Topdanmark
- Et besøg indeholder
  - Gennemgang af ulykken m leder og forulykket
  - Inspektion af ulykkesstedet
  - Drøftelse af fysiske forbedringstiltag og brug af værnemidler/tekniske hjælpemidler
  - Ledelses ansvar (instruktionspligt, ledelsesret, tilsynspligt)
  - Forebyggelsesprincipper

SEGES Tjek af beredskab ved personulykker

BESØGSNOTAT

Besøgsnotat udfyldes senest 7 hverdage efter besøget hos kunden og returneres til SEGES på mail: topdanmark@seges.dk. Besøgsnotatet vil blive behandlet anonymt for Topdanmark.

Rådgiver (navn, tit, mail):	Virksomhed/ansættelsesforhold:
Rådgiverhøjeste (navn og adresse på virksomhed - navn på kunde):	Til: på kunde:
Dato for henvendelse fra SEGES til kunden:	Dato for opfølgende besøg og udarbejdelse af rådgiverhøjeste:

Sæt kryds ved de udførte opgaver hos kunden

☐ Gennemgang af ulykken med leder og evt. forulykket (hvor, under og efter ulykken)
☐ Inspektion af ulykkesstedet
☐ Drøftelse af fysiske forbedringstiltag
☐ Information om relevans fra arbejds miljøloven (fysiske hjælpemidler, instruktionspligt, ledelsesret, tilsynspligt, forebyggelse af ulykker, sikkerhedsplan, APV, arbejdsmiljø, arbejdsmiljøloven)
☐ Drøftelse af forebyggelsesprincipper
☐ Demonstration af relevante værnemidler/tekniske hjælpemidler
☐ Håndtering af ulykke på stedet
☐ Tjek af beredskab ved personulykker (hvor, under og efter ulykken)
☐ Tjek af beredskab ved personulykker (hvor, under og efter ulykken)
☐ Aftale af ulykke, hvis ikke allerede afleveret (ved af beredskab)
☐ Saglig information om ulykken for medarbejderne

AgriSafety

Offentliggjort af Helle Birk Domino [?] · 6. november 2017 ·

Vigtigt at få talt såvel små som større ulykker igennem - ulykkesberedskab er nødvendigt for alle involverede og for at forebygge andre ulykker. Læs mere om tilbuddet som Tina og Lars takkede ja og som skulle hjælpe med at forebygge arbejdsulykker <https://www.landbrugsinfo.dk/.../Arbejdsliv-faahjaelpvedDLBRA...>

Hjernerystelse kostede tre uger | LandbrugsAvisen

Et vikarbureau måtte dække driften ind, efter at en medarbejder var sygmeldt i tre uger. Tilbage i Danmark returnerede Tina Madsen og hendes mand...

FOKUS PÅ DRIFTSØKONOMI

Tatoveringsuheld satte fokus på sikkerhed

Ejer og medarbejdere på svineproduktionen Varbjerggård på Djursland har som nogle af de første fået tjekket arbejdsmiljøet takket være et nyt tilbud fra Seges og Topdanmark.

Tatovering af slagtesvin med hammeren er normalt en rutineopgave for Emil Hove Lindberg, 31 år, og medarbejder på Varbjerggård ved Balte på Djursland. Det var det også en dag for nogle uger siden. Lige indtil

Emil Hove Lindberg fik ved et uheld givet sig selv et nummer (billedet) med tatoveringshammeren.

hjælp af fire medarbejdere. - Vi synes ikke selv, at vi har problemer med sikkerheden og arbejdsmiljøet, men der er selvfølgelig altid ting, som vi kan blive bedre til og nogle dårlige vaner, som vi skal arbejde på at lægge fra os.

- Det er for eksempel med at bruge støvmaske og den slags ting. Det er helt sikkert nyttigt både for mig selv og for medarbejderne, at vi lige får repeteret de gode rutiner, og tænker lidt mere i sikkerheden og hvor vigtig det kan være at passe på hinanden, siger Peter Koustrup.

God anledning

Arbejdsmiljøchef i Seges, Helle Birk Domino, siger:

- En arbejdsulykke betyder jo ikke nødvendigvis, at der er noget galt med sikkerheden på hele bedriften. Det er Emil og hans tatoveringshammer et godt eksempel på.

- Men det kan være en fin anledning til at sætte fokus på og tale om sikkerheden. Gør vi tingene rigtigt? Husker vi at bruge de forskellige værnemidler, der er tilgængelige? Har vi planlagt opgaven godt nok? Er vi gode nok til at tjekke op på hinanden, hvis der er nogle, som arbejder alene? Det er nogle af de ting, vi for eksempel kan tage fat i på et besøg netop for at undgå tilsvarende eller andre typer ulykker på bedriften.

- Det er helt sikkert nyttigt både for mig selv og for medarbejderne, at vi lige får repeteret de gode rutiner

PETER KOUSTRUP, EJER, VARBERGGÅRD VED BALTE PÅ DJURSLAND

Landbrugets arbejdsmiljøpris

- Årets gode historie
- Overrækkes på delegeret møde
- Gode rollemodeller
- Gode sponsorer
  - Slogans, involvering
- Processen
  - Efterlyser kandidater

- <https://vimeo.com/241835722>

 AgriSafety
Offentliggjort af Christina Edstrand [?] · 6. november 2017 ·

Vi elsker vores erhverv, men bestemt ikke de ulykker, som vi desværre oplever. Alt for ofte sker der ulykker, som kunne have været undgået. Derfor er det vigtigt at minde hinanden om, at et godt arbejdsmiljø og sikkerhed går hånd i hånd. Det er baggrunden for at LandboNord i år bidrager til Landbrugets Arbejdsmiljøpris.

Landbrugets Arbejdsmiljøpris er et vigtigt element for at holde fokus på arbejdsmiljø og sikkerhed indenfor landbruget. De landbrug som er præmieret, har haft et fantastisk flot fokus på arbejdsmiljø og sikkerhed de er derfor med til at sende et godt positivt signal til alle andre indenfor branchen.

Lely er stolte over at være sponsor for disse.

Obligatorisk arbejdsmiljøuddannelse for amrepræsentanter - målrettet landbrug/maskinstationer

- Det skal være nemt at få viden - kurser for am-repræsentanter og am-ledere
  - ~300 landbrug m. > 9 ansatte, gode evalueringer, landbrugsrettet, SVÆRT at få folk afsted
  - Afholdt 3 i 2016/17 og planlagt 3 i 2018
    - Aabenraa d. 25-26/4 og 9/5.
- Nyt: Kurser m. opfølgning hjemme på gården
  - Am repræsentant står alene, når de returnerer fra kursus. Hjemmebesøg skal give bedre transfer til hverdagen.

Nudging

observation, find løsninger

test, evaluering

det skal være let at arbejde sikkert (fjern friktioner)

vi gør det, der er prædefineret

synlighed fremmer rette handling

- 1) Ændre adfærd
- 2) Ændre holdning (kognitiv dissonans)
- 3) Synergi til andre opgaver

- <https://www.facebook.com/agrisafety/videos/2023782567836323/>

SEGES

2017
Ønsket : skal være nemmere at videregive opgaven
SEGES: imødekommelse + arbejdsmiljø inkorporeret
sikker håndtering af kemi
Brug af værnemidler
Eliminer tunge løft
Instruktion

2018
?
Hvad er ønsket ved værten

Økonomi på arbejdsulykker

- Økonomiske konsekvenser af ulykker i landbruget
- Økonomisk konsekvens ved ulykker på bedrift niveau

- Her kan vi rigtig godt bruge noget baggrundsviden fra AT, der nævner ca.
- **58.400 kr** for en gennemsnitlig alvorlig ulykke
  - udgifter til løn under sygdom, rekruttering og oplæring af vikarer
- Dvs. i 2016 en omkostning på knap

17 millioner kr.

Mørketal op mod 85%

"flere siger det er besværligt at anmelde"

- 588 anmeldte ulykker i 2016
- Er det mere reelt at antallet af anmelderpligtige arbejdsulykker er: ~ 3300
- Konsekvens:
  - Måske ikke nok ud af forsikring fra forulykkede
  - Måske ikke tildelt forebyggende midler som der burde
  - Bøde (5-10.000 formel bøde v. tilsyn)

Risiko v. anmeldelse

- AT får fokus på bedriften

SEGES

Arbejdsulykke (EASY)

Hvis der er sket en arbejdsulykke i din virksomhed, skal du anmelde den i EASY.

INDBERET.VIRK.DK

I en undersøgelse af **underrapportering** udført af NFA peger resultaterne på, at op imod:

85% af de anmeldepligtige arbejdsulykker inden for landbruget **ikke** var blevet anmeldt.

Mere fokus på information

- forsikringsselskaber
- Landbrugsavisen
- Dialog AT
- LF, SEGES, DLBR, LU

Hvordan kan vi gøre det nemmere at anmelde ?

Arbejdsmiljøkonference i BAU- Jord til Bord

3. oktober 2018 Middelfart Comwell

- 300 deltagere
- Målrettet det grønne område
  - Skovbrug, gartneri, landbrug og maskinstationer
- Fælles spor om formiddagen
  - Ledelse, nudging
  - Uddeling af pris for bedste arbejdsmiljøgruppe
- 3 spor om eftermiddagen
  - Målrettede indlæg

En dag for
Arbejdstilsynet at
deltage ?

Fokus på dyrs signaler 2017 – skal fortsættes i 2018

- Kurser for landmænd
- Workshop for lærere – 1 afholdt
- Undervisningsmateriale skal udarbejdes
  - Måske i Nordisk regi
- Kvægkongres
  - 2 præsentationer og stand
- Film om kvægproducenter ?
  - Forulykkede og rollemodeller

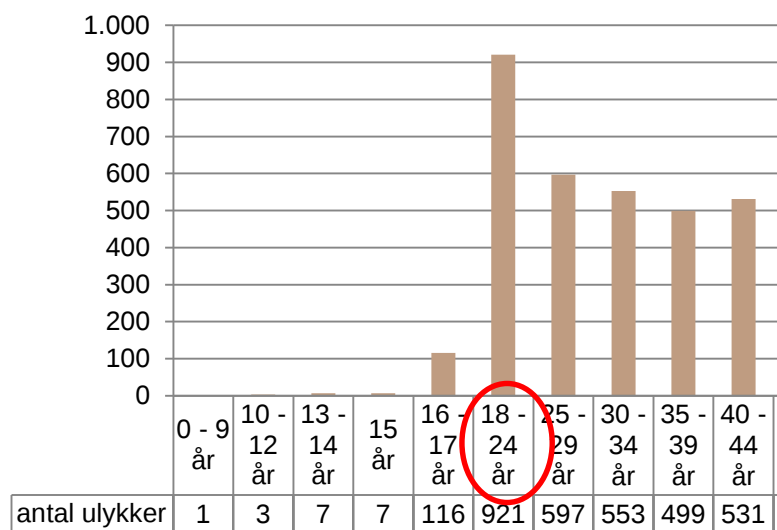
<https://player.vimeo.com/video/235864200>

Alle ulykker – unge overrepræsenterede

Data baseret på årene 2009-2014

antal ulykker

- Undervisning af lærere med AM-ansvar
- Undervisning af lærere (store dyr)
- I erfagrunder for lærere (teknik, kvæg/svin fagpersoner)
- Inddragelse af lærere i projekter

SEGES

2012-2016

- ~ 40% af alle ulykker er forulykkede 18-29 år
- ~25 % af alle ulykker er forulykkede 18-24 år

2009-2014

- ~ 29 % af alle ulykker er forulykkede 18-29 år
- ~18 % af alle ulykker er forulykkede 18-24 år

AgriSafety Og de glade vindere med diplom og klar til at dele den store gevinst med resten af klassen 😊

<https://www.facebook.com/landbrugsliv/videos/1560271063984428/>

Personlige fortællinger på film

- 3 beskrivelser af nyere personlige fortællinger om arbejdsulykker
- Der er jo mange, men langt fra alle har lyst til at stille op og fortælle
- Har brug for historierne blandt andet til skolerne
- Ikke helt så godt som direkte dialog med forulykket, men måske næstbedste løsninger

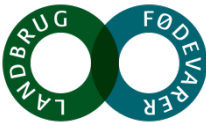
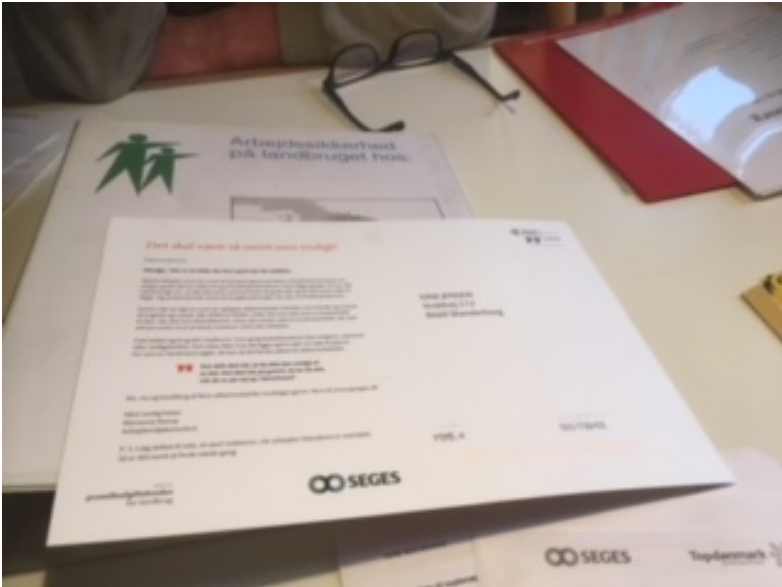
Fuldfoderblandere Mælkekøletanke

- Opfølgning på/fastholdelse af sidste og forrige års indsat
- Besøger leverandører på Nutrifair-messen
- Forhåbentlig to små film om begge arbejdsopgaver

Sendt skilte og info til 2000 mælkeproducenter

SEGES

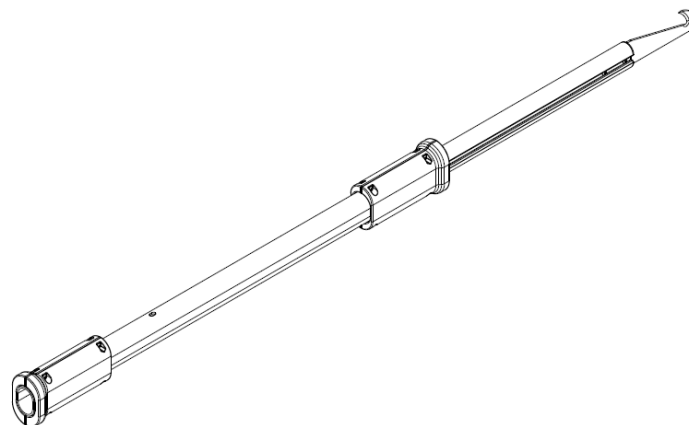
Wrapruller og arbejde i højden

- **Innovationsfonden**

- Søgt midler til udvikling af teknologi til bedre håndtering af wrapruller, men fået afslag 2 gange
- Søger midler til udvikling af teknologi til rensning af ventilationsafkast på tage (arbejde i højden)

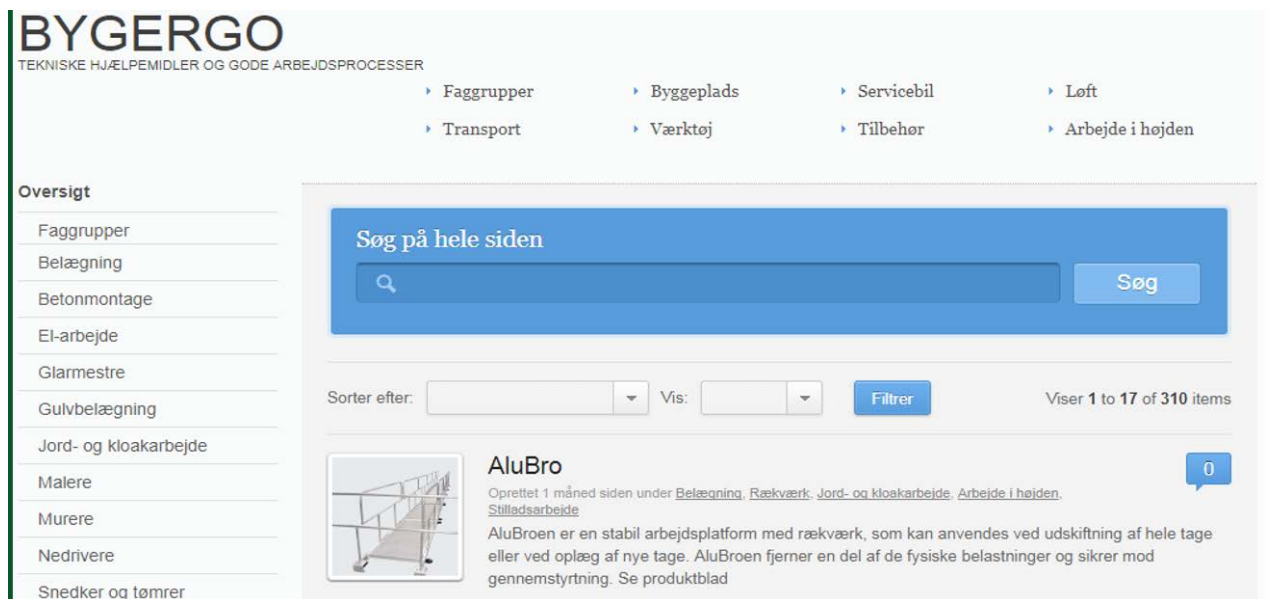
Storsække

- 1½ år siden påbegyndt dialog med storproducent af storsække
- Nu er der en demomodel klar til præsentation på plantekongres
- Løser ikke alt, men løser noget
- Vil i dialog om deres instruktioner
- Vi får demomodeller til kongres og til sikkerhedsbus

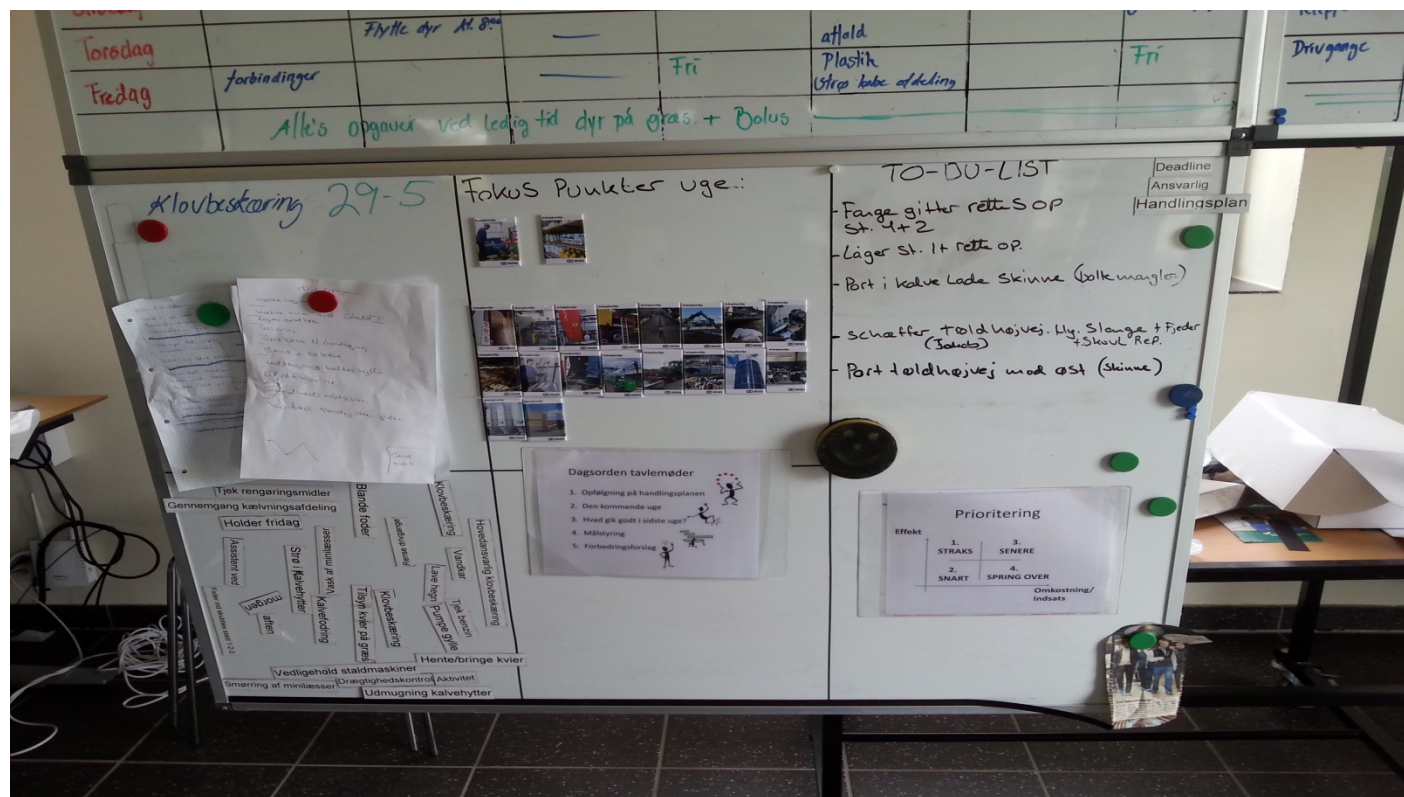
Det skal være nemt at finde de tekniske hjælpemidler passende til landbruget

- Database – tekniske hjælpemidler – det skal være nemt at finde hjælpemidler
- Inspireret af: <http://www.bygergo.dk/>

2017/18 Magneter/am-kort – udviklet/afprøvet/klar til produktion

Lavpraktisk – får AM på dagsordnen til tavlemøder

Nordisk og internationalt samarbejde/netværk

Nordisk samarbejde

- Nordisk arbejdsmiljøkonference
Nordic Meeting Agriculture Occupational Health and Safety (NMAOHS)

11-13 september i Oslo

- Nordplus
  - Mødes med nordiske lande
    - Erfa omkring håndtering af store dyr
    - Færdiggørelse af ansøgning om samme emne

• Internationalt samarbejde

- SaCuRiMa [Safety Culture and Risk Management in Agriculture](#), 3 årigt EU projekt
- AgriOsh, nyt EU ansøgning – tilknyttet phd 3 år. Emner ulykkesforebyggelse v. håndtering af maskiner og gylle
- Deltagelse i internationale konferencer
  - Changing behaviour, USA
  - *ISASH Conference*, [International Society for Agricultural Safety and Health \(ISASH\)](#)

APV

- DLBR Arbejdsmiljøkonsulenter
- Vi skal primært yde hjælp til sikkerhedsrunderingen (der gør vi en forskel)
- Det skriftlige
  - Mere og mere personlig (fx foto)
  - MEGET mere hjælp til selvhjælp
- **Opfølgning Opfølgning Opfølgning**
  - Fx med at processe den årlige am-drøftelse
  - Ringer, når deadline i handlingsplan nås

Det løse...

- Nyhedsbreve (12 stk)
- Aktuelle artikler
- Jævnlig opslag på www.facebook.com/agrisafety
- Direkte rådgivningsopgaver
- Daglig dialog med lokale am-konsulenter og årligt 2 dages erfamøde
- Intern AMO
  - Intern kontorindretning/ergonomi
- Arbejdsmiljøklagenævnet
- BAU Jord til Bord
- GEOPA (Bruxelles)

